

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA
FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA” W 2019 ROKU

Nazwa, adres, dane dotyczące członków zarządu i celów statutowych organizacji:

Federacja Zielonych „GAJA” ul. 5 Lipca 45 70-374 Szczecin Nr KRS 0000200941

Data wpisu do Rejestru Stowarzyszeń:

03.11.1993 rok.

Zarząd organizacji:

Prezes: dr inż. Jakub Skorupski

Wiceprezes: Aneta Kozłowska

Sekretarz: Agnieszka Plich

Reprezentacja Stowarzyszenia:

- Regionalna Komisja ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko w Szczecinie,
- Lokalna Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach,
- członkostwo i Zarząd Coalition Clean Baltic,
- członkostwo i Zarząd European Green Belt Association e.V.,
- członkostwo w Polskiej Zielonej Sieci,
- The Working Group on Invasive Alien Species (WGIAS) Komisji Europejskiej,
- The Technical Working Group (TWG) for the review of the BAT reference document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs (IRPP BREF) Komisji Europejskiej.

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: Miłosz Śmietana

Wiceprzewodnicząca: Magdalena Szenejko

Członek: Paweł Stańczak

Główne cele działania organizacji:

1. Działania na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrona dziedzictwa naturalnego, a w szczególności:
 - a. działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego, a także zrównoważonego rozwoju, zgodne z zasadami ekologii;
 - b. działania na rzecz konserwacji i ochrony siedlisk, restytucji, a także reintrodukcji gatunków;
 - c. działania na rzecz tworzenia prawnych form ochrony przyrody;
 - d. ochrona dziedzictwa przyrodniczego, a także kulturowego na obszarach przyrodniczo cennych;
 - e. działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, w tym w szczególności zapobieganie bezrobociu poprzez promocję i wspieranie różnicowania działalności zarobkowej z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska;
 - f. działania na rzecz rozwoju lokalnych produktów bazujących na walorach środowiska i lokalnej tradycji;

- g. działania na rzecz wspierania i wdrażania rolnictwa ekologicznego, programów rolnośrodowiskowych oraz turystyki ekologicznej;
 - h. promowanie ekologicznych postaw wśród obywateli i podnoszenie ich świadomości w tym zakresie;
 - i. zapobieganie marnotrawstwu surowców oraz niewłaściwemu zagospodarowaniu i utylizacji odpadów;
 - j. inicjowanie, popieranie i uczestniczenie w badaniach naukowych w kraju, a także za granicą zmierzających do poprawy stanu środowiska naturalnego;
 - k. promowanie zdrowego stylu życia.
2. Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta, a w szczególności działania na rzecz odpowiedzialnych i przyjaznych dla środowiska postaw konsumenckich.
 3. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji, w tym działalność informacyjna i edukacyjna w dziedzinie pomocy rozwojowej dla krajów Trzeciego Świata.
 4. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
 5. Promocja i organizacja wolontariatu.
 6. Upowszechnianie i ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn.
 7. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy; przeciwdziałanie patologiom społecznym.
 8. Podejmowanie działań wspomagających technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe.
 9. Podejmowanie działań na rzecz integracji europejskiej, a także rozwijanie współpracy pomiędzy społeczeństwami.
 10. Zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.
 11. Działalność charytatywna, w tym wspieranie pomocy rozwojowej dla krajów Trzeciego Świata oraz propagowanie idei Sprawiedliwego Handlu.
 12. Prowadzenie działań na rzecz zrównoważonego rybołówstwa morskiego i śródlądowego oraz promocja nowoczesnych metod połowów oraz produktów z nich pochodzących.
 13. Przeciwdziałanie nielegalnym, nieraportowanym i Nielimitowanym połowom morskim.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej:

1. Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez prowadzenie działalności nieodpłatnej i odpłatnej.
2. W zakres działalności nieodpłatnej wchodzi:
 - a. prowadzenie i wspieranie działalności edukacyjnej, informacyjnej, internetowej; wydawniczej, promocyjnej, medialnej i organizacyjnej;
 - b. prowadzenie działalności doradczej;
 - c. prowadzenie działalności szkoleniowej;
 - d. organizowanie spotkań, seminariów i konferencji;
 - e. inicjowanie, organizowanie i prowadzenie działalności badawczej i wdrożeniowej;
 - f. rozwijanie ukierunkowanych badań naukowych;

- g. wykup, dzierżawę lub stosowanie innych form opieki w stosunku do obszarów przyrodniczo cennych;
 - h. opracowywanie i wdrażanie projektów, ekspertyz, badań, prognoz i programów dotyczących realizacji celów statutowych;
 - i. ustanawianie funduszy, nagród i stypendiów oraz dysponowanie nimi;
 - j. uczestniczenie w postępowaniach administracyjnych, sądowych i sądowno-administracyjnych w zakresie spraw związanych z celami statutowymi;
 - k. współpraca z organami władzy publicznej, samorządami, środkami masowego przekazu oraz podmiotami gospodarczymi, a także inicjowanie partnerstwa międzysektorowego;
 - l. współpraca z organizacjami, instytucjami i osobami w kraju i za granicą;
 - m. aktywizacja społeczeństwa, wspieranie proekologicznych inicjatyw obywatelskich oraz promowanie i organizowanie wolontariatu działającego na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego.
3. W zakres działalności odpłatnej, w przypadku posiadania nie wystarczającej ilości środków statutowych przeznaczonych na pokrycie kosztów działań, wchodzi działalność wyszczególniona w ustępie 2 punkty a, b, c, d, e, f, g, h, j, k, l.
4. Kwestie związane z pracą Zarządu i biura Stowarzyszenia reguluje Regulamin Stowarzyszenia Federacja Zielonych „GAJA”.

DZIAŁALNOŚĆ STOWARZYSZENIA PROWADZONA W 2019 ROKU

„Polska łąka”

Cel projektu: ochrona gruntów cennych przyrodniczo przed nadmierną sukcesją oraz rewitalizacja zaniedbanych łąk.

Od 2010 roku realizowany był program rolnośrodowiskowy obejmujący następujące pakiety:

1. Rolnictwo ekologiczne wariant trwałe użytki zielone
2. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000, warianty: ochrona siedlisk lęgowych ptaków, szuwały wielkoturzycowe oraz murawy ciepłolubne.

W 2015 po zakończeniu 5 – letniego okresu zobowiązania, przystąpiono do nowego programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego z następującymi pakietami:

1. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000, warianty: zalewowe łąki selernicowe i słonorośla, murawy, półnaturalne łąki świeże, ekstensywne użytkowanie na OSO.

Działania w ramach projektu: zarządzanie gospodarstwem rolnym, dzierżawionym od Agencji Nieruchomości Rolnych OT Szczecin, Starostwa Powiatowego w Pyrzycach oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Położenie gruntów: Gmina Pyrzyce obręb Czernice, gmina Warnice, obręb Stary Przylep oraz Grędziec, Gmina Goleniów obręb Święta.

Zarządzanie gospodarstwem rolnym polega na:

- corocznym sporządzaniu deklaracji podatkowych na podatek rolny, leśny i od nieruchomości,
- przygotowywaniu wniosków o płatności,
- śledzeniu wszelkich zmian w przepisach prawnych, mających wpływ na gospodarowanie zgodnie z zasadami ochrony przyrody oraz możliwości uzyskiwania dopłat,
- organizowaniu i nadzorowaniu prac polowych,

Efekty: Najważniejszym uzyskanym efektem jest odtworzenia i utrzymywanie ok. 70 ha zdegradowanych trwałych użytków zielonych. Działanie to umożliwia powstrzymanie nadmiernej sukcesji roślinności niepożądanej oraz, ze względu na opóźniony termin koszenia, ochronę gatunków cennych przyrodniczo, związanych z otwartymi ekosystemami łąkowymi. Dzięki corocznemu koszeniu zaniedbane łąki zostaną odtworzone, a to z kolei pozwoli na podniesienie poziomu bioróżnorodności.

Kolejnym efektem prowadzenia działalności rolniczej jest możliwość ubiegania się o unijne dopłaty do gruntów rolnych.

Czas realizacji: projekt jest zadaniem długoterminowym.

Zasięg: lokalny.

Finansowanie: własne.

Aleje jako ostoje bioróżnorodności. Ochrona alej przydrożnych jako korytarzy ekologicznych i siedlisk przyrodniczych w celu zachowania bioróżnorodności na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz powiatu Vorpommern-Greifswald. /Alleen als Refugialgebiete der Biodiversität. Der Schutz der Straßenalleen als ökologische Korridore und Habitate zur Erhaltung der Biodiversität in der Woiwodschaft Zachodniopomorskie und im Landkreis Vorpommern-Greifswald.

Cel projektu:

Głównym celem projektu jest zachowanie i ochrona bioróżnorodności alej przydrożnych jako cennych siedlisk przyrodniczych i korytarzy ekologicznych. Odpowiednio zaplanowane wspólne działania ochronne przyczynią się do poprawy stanu zdrowotnego oraz ciągłości alej przydrożnych,

co przełoży się na stabilizację miejsc bytowania gatunków zwierząt korzystających z drzew jako miejsc gniazdowania, żerowania, schronienia lub szlaków komunikacyjnych oraz występowania gatunków porostów i grzybów związanych z drzewami po obu stronach granicy, co w bezpośredni sposób wpisuje się w realizację celu szczegółowego Programu tj. wspólne utrzymanie i rozwój bioróżnorodności.

Działania w ramach projektu:

- przeprowadzono postępowania o udzielenia zamówienia na obsługę prawną projektu zgodnie z zasadą konkurencyjności, wybór wykonawcy oraz zawarcie umowy,
- przeprowadzono postępowania o udzielenia zamówienia na obsługę tłumaczeniową projektu, rozeznanie rynku, wybór wykonawcy i zawarcie umowy,
- zakupiono wyposażenie na podstawie rozeznania rynku,
- opracowywano zakres bazy danych na potrzeby inwentaryzacji przyrodniczej przydroży dróg wojewódzkich,
- wykonano eksperckie opracowanie dokumentacji instruktażu i metodyki inwentaryzacji przyrodniczej (entomolog, mykolog, ornitolog, chiropterolog, specjalista GIS, lichenolog) – rozeznanie rynku, wybór wykonawcy, spotkania z potencjalnymi wykonawcami prac,
- opracowywano przedmiot zamówienia oraz treść SIWZ, przygotowywano i ogłoszono przetarg nieograniczony na wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej, unieważniono przetarg, wybór wykonawcy inwentaryzacji w trybie pozaprzetargowym - zgodnie z zasadą konkurencyjności,
- opracowanie założeń metodycznych do inwentaryzacji przydroży dróg wojewódzkich – rozeznanie rynku, wybór wykonawcy, zawarcie umowy, odbiór prac,
- dokonano rozeznania rynku, wyboru wykonawcy i zawarcie umowy na opracowanie bazy danych, wykonano stronę internetową i logo projektu,
- podpisano porozumienia oraz odbyło się spotkanie z przedstawicielami Wojewódzkim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Koszalinie 10.05.2019,
- przeprowadzono spotkania robocze i konsultacyjne dot. uruchomienia projektu,
- wzięto udział w Konferencji Rocznej Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska oraz Europejskim Dniu Współpracy (EC-Day) - Schwedt, 25.09,
- przygotowano, ogłoszono i przeprowadzono postępowanie w Bazie Konkurencyjności na wykonanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej zadrzewień przydrożnych,
- udzielono pomocy w przygotowaniu i wzięto udział w wizycie studyjnej po stronie niemieckiej - „Zachowanie, popularyzacja i ochrona alej przydrożnych”, region Anklam, 17.10.2019,
- przygotowano i przeprowadzono konferencję otwierającą projekt - „Aleje przydrożne jako istotny element krajobrazu Pomorza”, Szczecin, 04.12.2019,
- przygotowano plan realizacji szkoleń praktycznych dla polskich i niemieckich urzędników oraz pracowników zarządów dróg zajmujących się drzewami,
- przeprowadzono rozeznanie dokumentacji alej chronionych i zabytkowych w województwie zachodniopomorskim oraz wstępną analizę stanu zachowania potencjalnie najcenniejszych przyrodniczo i kulturowo założeń alejowych,

- uruchomiona została w pełni funkcjonalna strona internetowa projektu - www.aleje-alleen-pomerania.eu,
- opracowano projekt i wyprodukowano roll-up promujący projekt,
- opublikowano siedem informacji internetowych promujących projekt.

Efekty:

- rozpoznanie zasobów przyrodniczych i stanu zadrzewień przy 2670,04 km dróg na obszarze objętym projektem.
- opracowanie Koncepcji utrzymania, rozwoju i ochrony zadrzewień przydrożnych, które pozwolą na lepszą ochronę siedlisk i gatunków występujących przy drogach na obszarze objętym projektem.
- utrzymanie i poprawa drożności korytarzy migracyjnych poprzez wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i nasadzeń alej,
- pogłębienie wiedzy i nabycie umiejętności praktycznych w zakresie ochrony zadrzewień przydroż. przez zarządców dróg i urzędników zajmujących się drzewami poprzez wizyty studyjne, konferencje, praktyczne szkolenie, w których udział weźmie co najmniej 230 osób. - wspólne opracowanie i wdrożenie transgranicznych standardów dla ochrony i utrzymania zadrzewień przydrożnych.

Czas realizacji:

02.2019-01.2022

Zasięg:

Międzynarodowy.

Finansowanie:

Program Współpracy Interreg V A Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska, Narodowy Instytut Wolności, Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030

„ CATCH Coastal Angling Tourism – a development chance for the South Baltic Region”

Cel projektu:

Celem projektu CATCH jest promocja wędkarstwa rekreacyjnego poprzez lepsze informowanie wędkarzy nt. możliwości zrównoważonych połowów w danym regionie, otaczającego ich środowiska, ekologii, infrastruktury turystycznej i wędkarskiej. Jednocześnie projekt ma na celu wzrost świadomości ekologicznej wędkarzy oraz osób prowadzących lokalną działalność turystyczną, skierowaną dla wędkarzy przybywający nad morze zarówno z okolicy jak i z głębi kraju (hotele, pensjonaty, agroturystyka, wycieczki, wyprawy wędkarskie), a także osób związanych z branżą wędkarską (wynajem łodzi, sprzedaż produktów i akcesoriów wędkarskich).

Działania:

Projekt CATCH bazuje na ścisłej współpracy między biurami turystycznymi, punktami noclegowymi, gminami, stowarzyszeniami wędkarskimi, turystycznymi i organizacjami zawodowych rybaków.

Zadaniem CATCH jest rozwój i promocja zrównoważonej turystyki wędkarskiej wśród wędkarzy i społeczności lokalnej, dostarczanie efektywnych narzędzi dla regionalnej branży turystycznej oraz połączyć wszystkich tych elementów za pomocą innowacyjnej platformy informatycznej.

Zgodnie z założeniem projektu, nowo powstała platforma ma dostarczyć niezbędnych informacji dla turystów i mieszkańców danego regionu do planowania wyjazdu wędkarskiego, rezerwacji noclegów i promocji obszarów przybrzeżnych wraz z okolicą. Ponadto, platforma będzie miało zasadnicze znaczenie dla wymiany wiedzy i najlepszych praktyk wędkarskich, jak również dla rozwoju idei zrównoważonego wędkarstwa w regionie Południowego Bałtyku.

Działania obejmują warsztaty i spotkania dla wędkarzy oraz przedstawicieli branży wędkarskiej i turystycznej, promocję zrównoważonych praktyk w wędkarstwie morskiej poprzez publikacje, prowadzenie strony internetowej oraz tablice informacyjno-edukacyjne ustawione w najpopularniejszych łowiskach wędkarskich w regionie. Projekt zakłada utworzenie modelowego systemu certyfikowania podmiotów oferujących szeroki wachlarz zintegrowanych rozwiązań z zakresu zrównoważonej turystyki wędkarskiej na wybrzeżu południowego Bałtyku oraz utworzenie platformy internetowej z interaktywną bazą takich podmiotów.

Czas realizacji:

07.2016-08.2019.

Zasięg:

Międzynarodowy.

Finansowanie:

Program Interreg Południowy Bałtyk.

„Podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie zagrożeń wynikających z prac remontowo-budowlanych dla stanu populacji synantropijnych gatunków ptaków i nietoperzy oraz ich siedlisk – Edycja II”

Cel projektu:

Wzmocnienie mechanizmów ochrony synantropijnych gatunków ptaków i nietoperzy na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Działania:

- Szkolenia w powiatach - 2 cykle po 9 szkoleń w zakresie przeprowadzania prac remontów

- budowlanych ze szczególnym uwzględnieniem termomodernizacji na terenie całego województwa. Celem spotkań będzie zwiększenie świadomości uczestników w zakresie bogactwa ornito- i chiropterofauny bytującej w osiedlach ludzkich, wpływu prac termomodernizacyjnych oraz innych prac remontowo-budowlanych ingerujących w strukturę budynków na dynamikę populacji gatunków synantropijnych, zarówno miejskich jak i wiejskich oraz przekazanie wytycznych dla przeprowadzania prac z poszanowaniem obowiązujących regulacji prawnych. Skutkować to będzie tworzeń postaw proekologicznych. Zwieńczeniem każdego szkolenia będzie wizja terenowa na wybranym pobliskim osiedlu pod kierunkiem ornitologa.
- Wydanie poradnika – k kompendium wiedzy z zakresu ochrony siedlisk oraz teoretycznych i praktycznych aspektach inwentaryzacji przyrodniczej.
 - Działalność popularyzująca zagrożenie ochrony ptaków i nietoperzy w Internecie.

Efekty:

- Wydawnictwo „Przewodnik do inwentaryzacji oraz ochrony ptaków i nietoperzy związanych z budynkami – Edycja II”;
- Zorganizowanie 9 seminariów szkoleniowych w miastach powiatowych: Łobez, Stargard, Kołobrzeg, Koszalin, Szczecinek, Gryfice, Choszczno, Police, Wałcz
- Uruchomienie strony www.ptakiinietoperzewbudynkach.pl;
- Promocja artykułów tematycznych na zewnętrznych stronach internetowych (portale lokalne);

Czas realizacji: Lipiec 2018 - maj 2019

Zasięg: Wojewódzki.

Finansowanie: Unia Europejska z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

„Urzędnicy przyrodniczy. Szkolenia urzędników zapewniające zachowanie bioróżnorodności w rozwoju społeczno- gospodarczym w woj. zachodniopomorskim”

Cel projektu:

Wzmocnienie mechanizmów ochrony bioróżnorodności oraz zagrożonych siedlisk przyrodniczych na terenie województwa zachodniopomorskiego poprzez podniesienie kwalifikacji urzędników zajmujących się ochroną przyrody, środowiskiem, rolnictwem.

Działania:

- Przeprowadzenie szkoleń (2 cykle po 4 szkolenia) dla urzędników
- W 2019 jeden cykl składający się z czterech szkoleń
- W 2019 wydanie podręcznika zawierającego wiedzę przekazaną dla uczestników na szkoleniach

Efekty:

- Podniesienie wiedzy urzędników zajmujących się w swojej pracy ochroną przyrody.

Czas realizacji: Czerwiec 2018 – marzec 2019

Zasięg: Zachodniopomorskie

Finansowanie:

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

„Ochrona muraw kserotermicznych w polsko-niemieckim obszarze przygranicznym” / „Schutz der Trockenrasen im deutsch-polnischen Grenzgebiet” (INT162)

Cel projektu:

Poprawa i utrzymanie różnorodności biologicznej muraw kserotermicznych, zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami zajmującymi się ochroną przyrody oraz poszerzenie wiedzy wśród społeczności nt. potrzeby i sposobów ochrony siedlisk kserotermicznych.

Działania:

- przeprowadzenie działań ochronnych na murawach kserotermicznych (wypasu, usuwania zarośli i koszenia),
- opracowanie wspólnej metodyki inwentaryzacji muraw ujętych w projekcie na podstawie zebranych zasad obowiązujących w Polsce oraz Brandenburgii i Meklemburgii;
- promocja projektu oraz ogólnych informacji o murawach kserotermicznych (na stronie internetowej, w prasie regionalnej, na miejscu zabiegów w formie tablic informacyjnych oraz poprzez wydruk i rozpowszechnienie ulotek).

W 2019 r. projekt miał wyłącznie charakter „startowy”. Konieczne było dokonanie uzupełnień wniosku projektowego oraz pozyskanie zezwoleń właścicieli i zarządców terenów z murawami kserotermicznymi na realizację prac ujętych w projekcie. Z uwagi na powyższe żadne działania związane z ochroną czynną nie zostały rozpoczęte. Zmieniony został personel obsługujący projekt ze strony Federacji Zielonych „GAJA”.

Efekty:

Ogólnymi zakładanymi efektami projektu mają być:

- poprawa stanu zachowania siedlisk murawowych – chronionych zgodnie z załącznikiem I Dyrektywy Siedliskowej poprzez wykonywanie działań ochrony czynnej, w tym: ręczne wykoszenie łącznej powierzchni 64 ha muraw kserotermicznych po stronie polskiej, usunięcie zarośli (odkraczanie) wraz z usunięciem biomasy z łącznej powierzchni 72 ha muraw kserotermicznych po stronie polskiej, transgraniczny kwaterowy wypas owiec, w tym na łącznej powierzchni 36 ha po stronie polskiej;

- zacieśnienie współpracy pomiędzy partnerami projektu i podmiotami/ jednostkami zaangażowanymi w ochronę przyrody – muraw kserotermicznych po stronach polskie i niemieckiej, w tym: opracowanie wspólnej metodyki inwentaryzacji muraw ujętych w projekcie na podstawie zebranych zasad obowiązujących w Polsce oraz Brandenburgii i Meklemburgii, opracowanie wspólnego raportu podsumowującego skuteczność przeprowadzonych w projekcie działań;
- promocja projektu oraz ogólnych informacji o murawach kserotermicznych wśród lokalnej społeczności.

W 2019 r. efektem realizowanego projektu było opracowanie i uruchomienie nowej strony internetowej Federacji Zielonych „GAJA” w dotychczasowej domenie www.gajanet.pl) wraz ze specjalną dwujęzyczną podstroną dotyczącą samego projektu. Ponadto, rozpoczęto promocję projektu i informacji o murawach kserotermicznych w prasie o zasięgu regionalnym (wydruk artykułu w Głosie Szczecińskim w dniu 30.12.2019 r.).

Czas realizacji:

01.07.2019-30.06.2022

Zasięg:

Międzynarodowy (polsko-niemiecki). Przy czym Federacja Zielonych „GAJA” realizuje projekt w zasięgu regionalnym, tj. na terenie województwa zachodniopomorskiego, natomiast partnerzy niemieccy: Powiat Vorpommern-Greifswald na terenie *Meklemburgii* oraz Stowarzyszenie utrzymania krajobrazu Uckermark-Schorfheide e.V. na terenie Brandenburgii.

Finansowanie: Program Współpracy INTERREG V A Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Restytucja populacji dzikich łososiowatych w rzekach Pomorza Zachodniego

Cel projektu:

Udrożnienie wybranych rzek istotnych dla naturalnego rozrodu wędrownych, dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny pod parasolem łososia Atlantyckiego w dorzeczu Polanicy.

Działania:

- inwentaryzacja obiektów hydrotechnicznych utrudniających migrację na tarliska wędrownych łososiowatych
- usunięcie barier dla migrujących tarlaków poprzez budowę rampy dennej

Efekty:

Odzyskanie dla ichtiofauny, w tym wędrownej, kilkudziesięciu kilometrów naturalnych cieków

Czas realizacji: 2018-2019

Zasięg: Wojewódzki

Finansowanie: Coalition Clean Baltic (CCB), Program LIFE+

"Restytucja raka szlachetnego w jeziorach Pomorza"

Cel projektu:

Wsparcie działań wchodzących w zakres ochrony czynnej ginącego gatunku raka rodzimego - raka szlachetnego (*Astacus astacus* L.)

Działania:

- monitorowaniu inwazji obcych gatunków raków na Pomorzu w sytuacji ciągłych introdukcji raka pręgowatego i sygnałowego (gat, amerykańskie)
- poszukiwanie miejsc (zbiorników, cieków) w których możliwa jest skuteczna restytucja raka szlachetnego,
- propagowanie wiedzy na temat rozpoznawania gatunków raków i szkodliwości gatunków obcych,
- wspieranie na zasadzie wolontariatu działań służących hodowli materiału zaradczeniowego raka szlachetnego w celu restytucji.

Czas realizacji: 2019

Zasięg: Wojewódzki

Finansowanie: Coalition Clean Baltic (CCB), Program LIFE+